

Ophangen van bokkenrijders.

à zes personen van welke een met grijze jas, een ander met blauwen en een derde met bruine klederen, was aangegrepen en ter aarde geworpen terwijl men hem handen en voeten gebonden gruwelijk geslagen had middelerwijl dat eenige andere geweldenaars zijne huisvrouw en dienstmeid op dezelfde wijze behandelden en een derde partij dier lieden eene kist openbraken en hij in dieselfde kamer wel meer dan twaalf van die bandieten gezien had en nog verscheidene andere in de overige vertrekken, ook in den winkel gehoord had in 't openbreken en forceren van de schapen en laden, daarbij voegende dat ten tijde hij zich verdedigde zijn huisvrouw en meid door een venster om hulp willende roepen daartoe door vele buitenstaande geweldenaars werden verhinderd, wijl zij terstond vensters en glazen stuk sloegen. Hij verklaart geen van die dieven gekend te hebben om rede zij hunne aangezichten met doeken bedekt hadden, doch wel een volgens deszelfs stem meent erkend te hebben, dese had hem onder dreiging van hem eene doodelijke wond toe te brengen gedwongen de plaats aan te wijzen waar zich het geld bevond; dat zij vervolgens alles hebben geplunderd als: een caroline en 6 halve carolinen, 5 kroonen en tusschen de 5 à 6 patacons klein geld; nog een zijden kleed met verscheidene doeken, nog op een kamer 6 à 7 patacons, een laken rok, zwarte lederen broek, 2 paar kousen, 2 dozijn manshemden en vele vrouwklederen en lijnwaad. Nog een gouden kruis, een zilveren kruis, nog een gouden kruis met gesteente. Item in het bedstroom omtrent 15 à 16 patacons; en uit den winkel aan geld bij de 45 mark aan Aeker busschen en ongeveer 10 gulden ander geld. Verder aan winkelwaren wel een waarde van 1500 gulden; eindelijk nog verklarende dat bedoelde knevelaars en dieven een gebroken hoogduitsche taal spraken en zich tituleerden als soldaten, soo hoorde hij den eenen noemen generaal, overste, kapitein, luitenant, onderofficiersnamen o.a. had hij gehoord, toen men de scuttersvaandel (ten zijne huise in bewaar) inpalmde, "het is jammer dat onze vaandrager niet bij ons is". Ook verklaarde hij dat zij bij het rooven vele groote lichten, even als flambauwen, hadden otstoken."

Het is verbluffend hoe gedetailleerd deze gegevens bewaard zijn gebleven; het historisch onderzoek van Pastoor Peeters in 1886 mag dan misschien hiaten vertonen, het is degenlijk en nauwkeurig opgezegt, waardoor wij thans in staat zijn de overval te reconstrueren. Ing. G. Ramakers en Theo Pasing hebben dat erg leesbaar gedaan 6): "Ten tijde van de overval was Hendrik Ritzen 33 jaar oud. Hij was de waard van het Panhuis. Volgens zijn verklaring lag hij in bed toen hij in de bewuste nacht onbekenden aan de keukendeur hoorde morrelen. Hij riep zijn dienstmeisje Aldegondis Drummen. Direct daarna werd er beneden met zware balken op de deur gebonsd. Hendrik Ritzen was